

PŘÍRODOU NOVOBYDŽOVSKA

Neobvyklý nález jsme zaznamenali začátkem září v bydžovském parku. Na nízkém keři odpočívala **kudlanka nábožná** (*Mantis religiosa*). Možná ji k nám zanesly bouřky a silné větry. Tento hmyz dlouhodobě posunuje areál svého rozšíření z lokalit stepního charakteru na jižní Moravě na sever a severozápad. Stabilní populace jsou známy na Nymbursku, Kolínsku, v Hradci Králové i Praze.

Jméno kudlanka nábožná zná skoro každý, ale kdopak z vás se s ní už setkal? Je v přírodě dokonale maskována svou zelenou barvou a dokáže být taky dlouhou dobu nehybná, číhající na kořist. Jakmile nějakou spatří, ožije a oči na velmi pohyblivé hlavě začnou sledovat každý pohyb kořisti. Kudlanka buď čeká, až se oběť přiblíží, nebo se k ní doplízí jako šelma. Z objetí jejich předních nohou není úniku. Loupeživý život vedou kudlanky hned od svého vylíhnutí z vajíčka. Dokážou ulovit hmyz skoro stejně velký, jako jsou samy.

Dospělé kudlanky jen zřídka létají. Při letu jsou nápadné svými vějířovitě rozestřenými křídly a připomínají tak některou ze zelených kobylek nebo sarančí. K páření dochází koncem léta, kdy kudlanka dospívá. Oplozená vajíčka samice klade ve schránkách z pěnité hmoty, tzv. ootékách. V nich vajíčka přecházejí v diapauze zimu.

V ČR patří kudlanka nábožná mezi chráněné druhy hmyzu jako zajímavý a vědecky hodnotný přírodní objekt a ukázka bizarní subtropické fauny.

A ještě něco navíc

■ Zvláštním způsobem složené končetiny, které vypadají, jako by se kudlanka modlila, byly příčinou jejího vědeckého názvu. Jakmile se však nablízku objeví kořist, je konec s náboženstvím.

■ Dravost kudlanek jde tak daleko, že se nezastaví ani před pozřením vlastního partnera. Někdy již během páření samička, která je asi 6 cm dlouhá, ukousne hlavu svému přibližně polovičnímu manželovi. Je zajímavé, že nervová soustava kudlanek je uzpůsobena tak, že i bezhlavý sameček dokončí zasnubní akt. Jeho tělo pak poslouží k posílení vyhladovělé družky.

■ Z řádu kudlanek (Mantodea) je až dosud známo na 1 800 druhů, z tohoto množství však pouze jediná kudlanka nábožná žije u nás. Většina druhů kudlanek je rozšířena v tropech a subtropích všech světadílů.

text: Ladislav Drahokoupil

foto: Zdeněk Drahokoupil

Domov sociálních služeb Chotělice – Spolupráce s univerzitou

V souvislosti se zapojováním klientů do běžné společnosti jsme přijali nabídku na prezentaci našeho zařízení na Univerzitě Hradec Králové. U příležitosti Hradeckých dnů sociální práce jsme měli možnost společně s klienty představit naše zařízení, které je zapojeno do procesu transformace, a poskytnout informace o našem dalším rozvoji zejména studentům, ale i pedagogům a dalším zájemcům z řad odborné veřejnosti. Pracovníci i klienti, kteří byli k dispozici ve stánku, nabízeli kromě informací i ručně vyráběné předměty z dílny našich klientů.

Sami klienti měli možnost hovořit s potenciálními zákazníky a hosty konference, při čemž došlo na sdílení zkušeností spojených s tvorbou výrobků, ale i dojmů z aktuálně probíhajících změn ohledně plánovaného bydlení. Klienti, kteří již žijí v Chráněném bydlení v Jičíně, popisovali nové zážitky a možnosti, které jim bydlení ve městě nabízí. Dále také další dovednosti, kterým je třeba se v běžném životě učit. Ukazuje se, že sociální služby se potýkají se složitostmi v hledání práce pro klienty a celkově s pracovním uplatněním.

V rámci sdílení zkušeností se objevila i možnost spolupráce s Kariérním centrem univerzity, od kterého vzešla nabídka na spolupráci se studenty souvisejících fakult. Přínosem zmíněné spolupráce by mohlo být plnění praktické zkušenosti studentů s naší službou. Jako důležité vnímáme propojování jednotlivých vztahů a pohledů na komunikaci ve společnosti, proto naši klienti využili příležitost zúčastnit se jedné z přednášek.

Prostřednictvím zpravodaje bychom rádi vyjádřili poděkování za vřelost při zapojení do celého projektu. Těšíme se na budoucí spolupráci s motivovanými studenty.

Za kolektiv **Kateřina Verřlová a Eliška Bradnová**

